

Gemeenteraad van Nijkerk
Postbus 1000
3860 BA NIJKERK

Uw brief van		Ons kenmerk	1351060
Uw e-mailadres		Bijlage	1
Datum	13 december 2023	Behandeld door	J.W. Bomhof
Onderwerp	Actualiseren Beleidsregels Planologische afwijkingsmogelijkheden	Team	Planvorming

Geachte heer, mevrouw,

De inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari a.s. noodzaakt ons de geldende Beleidsregels Planologische afwijkingsmogelijkheden te actualiseren en aan te passen aan de (terminologie van de) Omgevingswet.

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 vervalt de huidige kruimelgevallenregeling. Met deze regeling biedt de wetgever de gemeente de planologische ruimte om de in de regeling aangewezen gevallen en in afwijking van de regels van het ter plaatse geldende bestemmingsplan een omgevingsvergunning te verlenen op basis van de reguliere voorbereidingsprocedure (standaardprocedure). Ofwel, met deze regeling kan aan betrekkelijk eenvoudige bouwaanvragen in strijd met de regels in onze bestemmingsplannen toch snel medewerking worden verleend. Voor deze zaken bestaat er geen noodzaak een uitgebreide voorbereidingsprocedure (minimaal 24 weken) te doorlopen.

De regeling met de lijst van 'planologische kruimelgevallen' is gebaseerd op artikel 4 Bijlage II Besluit omgevingsrecht ('Bor'). Deze bijlage hoort bij de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) die op 1 januari opgaat in de Omgevingswet.

Afzonderlijke beleidsregels voor planologische afwijkingsmogelijkheden

Voor de regeling hebben wij in het verleden afzonderlijke Beleidsregels Planologische afwijkingsmogelijkheden vastgesteld. Wij hebben voor deze beleidsregels gekozen, omdat:

1. in de beleidsregels in een aantal gevallen bij de in de huidige kruimelgevallenlijst benoemde gevallen een nadere eis of beperking is opgenomen waarmee de toepassingsmogelijkheid van de kruimelgevallenlijst enigszins is beperkt ten opzichte van de ruimte die de wetgever biedt;
2. in bestemmingsplannen van recentere data de beleidsregels inhoudelijk zijn verwerkt in de bestemmingsplanregels. Dit is niet het geval bij bestemmingsplannen die al langer geleden rechtskracht hebben verkregen. De afwijkingsmogelijkheden verschillen dan ook per locatie. Dit komt het beginsel van rechtsgelijkheid niet ten goede. Met de beleidsregels voorzagen wij erin deze ongelijkheid te voorkomen.

Waarom de beleidsregels geactualiseerd?

In beginsel is er geen aanleiding de beleidsregels te actualiseren en opnieuw vast te stellen. Immers, onder de Omgevingswet moeten kleine en grote bouwaanvragen allemaal op basis van de standaard reguliere voorbereidingsprocedure worden afgehandeld. Dit geldt dus ook voor aanvragen die strijdig zijn met het (tijdelijk) Omgevingsplan, waarvoor nu nog de uitgebreide vergunningprocedure van 24 weken op van toepassing is.

Niettemin hebben wij besloten de beleidsregels te actualiseren en opnieuw vast te stellen. Dit besluit hebben wij genomen op basis van een drietal argumenten die wij in deze brief hieronder toelichten.

1. Vastleggen vast gedragslijn en eenduidigheid

Ondanks het feit dat ook de aanvragen onder de huidige kruimellijst onder de nieuwe wet met de reguliere procedure kunnen worden afgehandeld hebben wij besloten de beleidsregels te actualiseren. Met de vaststelling van de beleidsregels hanteren wij voor gevallen met een relatief beperkte ruimtelijke impact een vaste gedragslijn bij het beoordelen van vergunningaanvragen.

Bovendien schreven wij al dat in de beleidsregels in een aantal gevallen bij de in de huidige kruimelgevallenlijst benoemde gevallen een nadere eis of beperking is opgenomen waarmee de toepassingsmogelijkheid van de kruimelgevallenlijst enigszins is aangepast ten opzichte van de ruimte die de wetgever biedt. Deze gemeentelijke nadere eisen of beperkingen vervallen met het verdwijnen van de Wabo. Met de vaststelling van de beleidsregels zetten wij ons beleid op dit onderdeel eenduidig voort.

2. De beleidsregels zijn verouderd en dienen aangepast te worden

Het actualiseren van de Beleidsregels Planologische afwijkingsmogelijkheden is wenselijk aangezien het Besluit omgevingsrecht per 1 november 2014 ingrijpend is gewijzigd. De begrippen en nadere eisen uit deze beleidsregels zijn dan ook niet geheel in lijn meer met het Bor en de recente jurisprudentie. Dit leidt tot onduidelijkheid over de toepassing van- en het regelmatig moeten afwijken van de beleidsregels. Daarnaast geldt dat in bestemmingsplannen van recentere data de beleidsregels soms inhoudelijk zijn verwerkt in de bestemmingsplanregels terwijl dit niet altijd het geval is bij bestemmingsplannen die al langer geleden rechtskracht hebben verkregen. De afwijkingsmogelijkheden kunnen dan per locatie verschillen. Dit komt het beginsel van rechtsgelijkheid niet ten goede.

Met de actualisatie van de beleidsregels zijn deze gelijke categorieën van gevallen opgenomen. Met de toepassing van de beleidsregels kan in de hele gemeente medewerking worden verleend aan gelijksoortige initiatieven, ongeacht of dit initiatief nu wel of niet strijdig is met het omgevingsplan. Voorts zijn de beleidsregels aangepast aan het nieuwe stelsel van de Omgevingswet. Zo is de terminologie en zijn de kaders uit het nieuwe omgevingsrecht in de beleidsregels verwerkt.

3. De status van bestaand gemeentelijk beleid wijzigt onder de Omgevingswet

Onder de Omgevingswet is geen overgangsrecht geregeld voor de bestaande beleidsregels. Het gevolg van deze wettelijke omslag is dat Beleidsregels Planologische afwijkingsmogelijkheden niet langer op dezelfde manier toegepast kunnen worden. Wanneer geen actie wordt ondernomen en de beleidsregels dus ongewijzigd blijven, dan zullen de beleidsregels naar verkeerde wettelijke bepalingen verwijzen. Het bleek dus noodzakelijk de beleidsregels aan te passen aan het stelsel van de Omgevingswet door de terminologie en kaders uit het nieuwe omgevingsrecht in de beleidsregels te verwerken. Voorts is het beleid opnieuw bekendgemaakt om juridische werking te verkrijgen.

Met het beleid maken wij duidelijk hoe wij invulling geven aan de evenwichtige toedeling van functies aan locaties (artikel 8.0a, tweede lid Bkl). Dat is het algemene beoordelingskader voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Wij verwijzen u hiervoor ook naar paragraaf 1.3 van het document Beleidsregels Planologische afwijkingsmogelijkheden Gemeente Nijkerk die u als bijlage bij deze brief aantreft.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,
de secretaris,

de heer drs. J.G. de Jager

de burgemeester,

de heer mr. drs. G.D. Renkema